

IQTISODIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI

Otabayeva Lobar Farxod qizi

Nizomiy nomidagi TDPU universtiteti

Ta'lim menejmenti yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Iqtisodiy ta'lim shaxslarni iqtisodiy manzaraning murakkabliklarini tushunish va boshqarish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan qurollantirishda poydevor bo'lib xizmat qiladi. Biroq, o'zining ahamiyatiga qaramay, iqtisodiy ta'lim sohasi bugungi dinamik dunyoda uning samaradorligi va dolzarbligiga to'sqinlik qiladigan bir qator rivojlanish muammolariga duch kelmoqda. Ushbu maqolada biz iqtisodiy ta'lim oldida turgan asosiy muammolarni ko'rib chiqamiz va uning sifati va ta'sirini oshirish uchun potentsial yechimlarni o'rganamiz.

Kalit so'zlar: iqtisodiy ta'lim, texnologiyalar, nazariy bilimlar, amaliyot, tanqidiy fikrlash, Iqtisodiy savodxonlik.

Iqtisodiy ta'limni rivojlantirish masalalari nazariy tushunchalarni amaliy qo'llamaslikdan tortib, zamonaviy iqtisodiy voqelikni aks ettira olmaydigan eskirgan o'quv dasturlarigacha bo'lgan bir qator tashvishlarni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, cheklangan xilma-xillik va inklyuzivlik, tanqidiy fikrlash ko'nikmalariga yetarlicha e'tibor bermaslik va texnologiyaning yetarli darajada integratsiyalashuvi kabi muammolar iqtisodiy ta'limni rivojlantirish uchun qo'shimcha muammolarni keltirib chiqaradi. Bu masalalarni hal etish iqtisodiy ta'lim talabalar va mutaxassislarda iqtisodiy savodxonlikni, tanqidiy fikrlashni va ongli qarorlar qabul qilishni rivojlantirishning muhim vositasi bo'lib qolishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Iqtisodiy ta'limdagi birlamchi muammolardan biri nazariy tushunchalarni amaliy qo'llay olmaslikdir. Ko'pgina iqtisodiy ta'lim dasturlari talabalarga ushbu tushunchalarni real stsenariylarda qo'llash imkoniyatini bermasdan, asosan nazariy asoslar va modellarga qaratilgan. Ushbu muammoni hal qilish uchun o'qituvchilar talabalarga iqtisodiy nazariyalarning amaliy natijalarini ko'rishga imkon beradigan amaliy tadqiqotlar, simulyatsiya va tajribaviy o'quv mashg'ulotlarini o'z ichiga olishi mumkin. Iqtisodiy ta'limning yana bir keng tarqalgan muammosi - hozirgi iqtisodiy tendentsiyalar va muammolarni aks ettirmaydigan eskirgan o'quv dasturlari mavjudligi. [3]

Jahon iqtisodiyotining jadal rivojlanishi bilan iqtisodiy ta'lim dasturlari dolzarbligi va aniqligini ta'minlash uchun o'z o'quv dasturlarini muntazam ravishda yangilab turishi muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar raqamli iqtisodiyot, barqarorlik va global savdo dinamikasi kabi zamonaviy masalalarni o'z o'quv dasturlariga kiritishlari kerak, bu talabalarga zamonaviy iqtisodiy voqeliklarni har tomonlama

tushunish imkonini beradi. Iqtisodiy ta'limda xilma-xillik va inklyuzivlikning yo'qligi turli millatga mansub talabalarning mavzu bilan to'liq shug'ullanishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Ushbu muammoni hal qilish uchun o'qituvchilar o'zlarining o'quv materiallariga turli nuqtai nazarlarni, ovozlarni va misollarni kiritishga harakat qilishlari kerak. Turli kelib chiqishi iqtisodchilarining hissalarini ta'kidlash va iqtisodiy siyosatning marginallashtirilgan jamoalarga ta'sirini o'rganish orqali iqtisodiy ta'lim yanada inklyuziv va barcha talabalar uchun ochiq bo'lishi mumkin. Tanqidiy fikrlash qobiliyatlari iqtisodiy masalalarni tahlil qilish, siyosat variantlarini baholash va asosli qarorlar qabul qilish uchun zarurdir.[5]

Biroq, ko'pgina iqtisodiy ta'lim dasturlarida o'quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga yetarlicha e'tibor berilmaydi. O'qituvchilar o'quvchilarni taxminlarga savol berishga, dalillarni baholashga va iqtisodiy tahlillarida muqobil nuqtai nazarlarni ko'rib chiqishga undash orqali tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini oshirishlari mumkin. Bugungi raqamli asrda texnologiya iqtisodiy tendentsiyalar va amaliyotlarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Biroq, ko'pgina iqtisodiy ta'lim dasturlarida o'qitish usullarida texnologiya vositalari va resurslari integratsiyalashgani yo'q. Ma'lumotlarni tahlil qilish dasturi, onlayn resurslar va interaktiv o'quv platformalarini o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar talabalarning raqamli savodxonligini oshirishi va ularni ma'lumotlarga asoslangan iqtisodiy sohalarida martaba tayyorlashlari mumkin.[6]

Xulosa:

Iqtisodiy ta'limning rivojlanish muammolarini hal qilish iqtisodiy ta'limning dolzarbligi, jozibadorligi va ta'sirchanligini ta'minlash uchun o'qituvchilar, siyosatchilar va manfaatdor tomonlarning birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab qiladi. Amaliy qo'llash, o'quv dasturlarini yangilash, xilma-xillik va inklyuzivlikni rag'batlantirish, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish va texnologiyalarni integratsiyalash orqali iqtisodiy ta'lim talabalarni zamonaviy iqtisodiyotning murakkabliklarida harakat qilish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan qurollantirishi mumkin. Doimiy innovatsiyalar va takomillashtirish orqali iqtisodiy ta'lim xabardor va vakolatli iqtisodiy fuqarolarni shakllantirishda muhim rol o'ynashi mumkin.[4]

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Piketty, T. (2014). Capital in the twenty-first century. Harvard University Press.
- 2.Becker, G. S. (2009). Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education. University of Chicago press
- 3.Friedman, M. (2016). Capitalism and freedom. In Democracy: a reader (pp. 344-349). Columbia University Press.
- 4.Solow, R. M. (1962). Technical progress, capital formation, and economic growth. The American Economic Review, 52(2), 76-86.
- 5.Heckman, J. J. (2013). Giving kids a fair chance. Mit Press.
- 6.Raxmonov D.A. O'zbekistonda ijtimoiy sohani moliyalashtirishning metodologik asoslarini takomillashtirish. Iqtisod fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi avtoreferati. T., 2018. -64 b.